

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLIX. — Izdan in razposlan dne 9. avgusta 1873.

134.

Razglas finančnega ministerstva od 25. julija 1873,

s katerim se odločuje vsem konvertiranju podvrženim vrstam državnih obligacij, ki so namenjene za vojaške ženitvene kavicije, zadnji obrestni rok.

Razglasi finančnega ministerstva od 2. aprila 1870 (Drž. zak. šte. 38), 23. junija 1870 (Drž. zak. šte. 84), 15. marcija 1871 (Drž. zak. šte. 20) in 6. novembra 1871 (Drž. zak. šte. 132), s katerimi so se postavili konvertiranju podvrženim vrstam državnega dolga zadnji obrestni roki tako, da se obresti, ki pridejo v izplačo po teh rokih, samo še izplačujejo na podlogi novih dolžnih naslovov iz konvertiranja izvirajočih, nijso imeli veljave za državne obligacije vseh vrst, zavezane kakor vojaške ženitvene kavicije, ali kakor take proti vložnim listom vložene.

Ker se je z razglasom finančnega ministerstva od 8. junija 1873 (Drž. zak. št. 125) uredilo in ustanovilo ravnanje z obligacijami splošnega državnega dolga za vojaške ženitne kavicije namenjenimi, da je po tem ravnanji preobraziti tudi državne dolžne zapise, do časa, ko pride to ravnanje v veljavo, za vojaške ženitne kavicije namenjene ter konvertiranju podvržene, določuje se po oblasti s postavo od 24. marcija 1870 (Drž. zak. šte. 37) finančnemu ministru podeljeni, o državnih obligacijah vseh vrst, za vojaške ženitne kavicije zvezanih ali, kakor take proti vložnim listom vloženi, da so obresti, plačljive v teku meseca avgusta 1874, zadnje, ki se izplačujejo še na podlogi dosedanjih, za konvertiranje namenjenih starih dolžnih naslovov, in po iztoku tega roka plačujejo se dalje obresti samo na podlogi iz konvertiranja izvirajočih novih dolžnih naslovov.

Pretis s. r.

135.

Ukaz ministerstva notranjih reči, ministerstva poljedelstva ter ministerstva za deželno bran v porazumenu z ministerstvom državnega vojaštva od 1. avgusta 1873,

v zvršitev postave od 16. aprila 1873 (Drž. zak. šte. 77), kako naj se zalaga število kónj, potrebno za stoječo armado in deželno brambo, kadar se na vojsko pripravlja (mobilizira).

V zvršitev postave od 16. aprila 1873 (Drž. zak. šte. 77) dajó se na znanje naslednja, med deležnimi ministerstvi dogovorjena zvršilna določila:

K §§. 2, 3 in 13 postave.

Državno vojno ministerstvo daje na podlogi Ordre de bataille razkaz o vseskupni potrebi kónj, ki jih treba čez število, za čas mirú ustanovljeno, za opravo oborožene moči o vojski (vkupne armade in deželne brambe), in ki jih je ob trošku vkupnega vojnega prevdarka (budgeta) nabaviti, vsako leto konci novembra ministerstvu za deželno bran, katero pri ustanovitvi števila, koliko pride kónj na kronovine in dežele v državnem zboru zastopane z ene strani, in na dežele pod ogersko krono z druge strani, ravna po določilih §. 3 postave ter ob enem ustanovi, koliko število kónj treba nabaviti o trošku njegovega prevdarka za deželno brambo.

K §. 4.

Vseskupno število kónj, ki jih je nabaviti ob trošku vkupnega prevdarka in ob trošku prevdarka ministerstva za deželno bran, porazdeljuje se na posamezne dežele (upravne ozemlja) in na posamezne odbiralne okraje, po meri, koliko kateri dati more.

Na posamezne dežele porazdeljuje ministerstvo poljedelstva v dorazumku z ministerstvom za deželno bran do 15. januarja, a na posamezne odbiralne okraje politično deželno oblastvo v dorazumku z glavnim (vojnim) poveljstvom do 15. februarja.

Porazdeljuje se na podlogi letnih razkazov, katere naj dajó občine in politična oblastva po določilih ministerskega ukaza, ki se ob enem razglašá (Drž. zak. šte. 136).

Izpremembe v porazdeljevanji deželnih kontingentov, izvirajoče iz nenadnih razmer, zvršuje ministerstvo poljedelstva v dorazumku z ministerstvom za deželno bran.

Izpremembe, ki so iz enacih razlogov v porazdelitvi na odbiralne okraje potrebne, zvršuje politično deželno oblastvo v dorazumku z glavnim (vojnim) poveljstvom.

Politično deželno oblastvo treba da porazdelitev kakor tudi vsako njeno izpremembo naznani ministerstvom poljedelstva in za deželno bran.

Po ministerstvu za deželno bran zvé državno vojno ministerstvo o porazdelitvi na posamezne dežele in okraje in o izpremembah, katere so se morebiti pozneje storile.

Državno vojno ministerstvo razdeljuje konje, katere je odbiralnim okrajem ob trošku vkupnega prevdarka oddati po raznih odbirališčih, krdelom in vojnim zavodom, ter naznanja to razdelitev ministerstvu za deželno bran, po tem glavnim (vojnim) poveljstvom.

Ministerstvo za deželno bran razdeljuje po dogovoru z državnim vojnim ministerstvom enako, kar se tiče kónj, katere je odbiralnim okrajem za deželno bran oddati, ter naznanja to isto tako glavnem (vojnim) poveljstvom.

K §. 5.

Odbirališča ter odbiralne okraje oziroma občine, vsakemu odbirališču zaradi oddaje kónj odkazane, naj odločijo že za časa mirú za to pristojna oblastva, po tem ko se je število potrebnih kónj porazdelilo na odbiralne okraje.

K §. 6.

Praviloma je vsakemu odbiralnemu okraju postaviti odbiralno komisijo.

Ako ima kak odbiralen okraj po več odbirališč, vrši odbiralna komisija, zanj sestavljena, odbiranje po vrsti (odbiralnem črteži), katero je ustanovilo politično deželno oblastvo po dogovoru z glavnim (vojnim) poveljstvom, hodoma (ambulantno).

Udje odbiralne komisije, kolikor niso že po postavi zaznamovani (§. 6 a), določajo se in sicer neposredstveno po ustanovitvi odbirališč že za časa mirú.

Vojaške ude imenuje državno vojno ministerstvo, in, ako bi se prosili za pomoč oficirji deželne brambe, ministerstvo za deželno bran.

Politična deželna oblast določa civilne živinozdravnike, katere je, ako treba, pridati, in cenilce. Določati cenilce more naročiti tudi dotičnim okrajnim glavarjem. Volitev zaupnikov naj oskrbi politično deželno oblastvo, v mestih z lastnimi statuti dotično občinsko oblastvo.

Ako zaupnike volijo predstojniki občin odbiralnega okraja, določa relativna večina glasov, in ako so enaki glasovi, žrebovanje.

Izimoma sméjo se vojaški udje odbiralne komisije in njej pridani civilni živinozdravniki odkazati več odbiralnim komisijam. A odkazati jih je isto tako že za časa mirú.

Politična deželna oblastva in glavna (vojna) poveljstva naznanjajo si med sábo ude odbiralnih komisij.

Odbiralnim komisijam pridava se ob času oboroženja armade od politične strani še en političen uradnik in od vojaške strani nižji oficir dejanskega ali počitnega stanú za računstvo in pisarstvo, potem tudi sicer potrebno pomagalno osobje.

Vs skupno, v prejšnjem odstavku imenovano osobje odločiti je že za časa mirú.

Konjem deželne brambe določa potrebno prejemno in oskrbovalno osobje minister za deželno bran.

Dolžnosti udov odbiralnih komisij razvideti je iz pridejanega poduka (Priloga A).

Priloga A.

K §. om 7, 8 in 10.

Pri nakazu konjske stave postavijo v dejanje odbiralne komisije dotični ministri. Ob istem času naznanja se tudi odbiralni komisiji doba, do katere je pripraviti njim porazdeljeno število.

Ako se c. kr. armada in deželna bramba samo deloma (sukcesivno) pripravlja na vojsko (mobilizira), določi se vsled tega pomanjšano potrebno število kónj, katere je oddati, kakor tudi dotična porazdelitev na óne odbiralne okraje, kateri so najbliže armadnim krdelom, ki jih je pripraviti na vojsko, po določni kvoti, ter se naznani političnim okrajnim oblastvom in odbiralnim komisijam.

Ako se je najprej deloma, a potem splošno mobiliziralo, šteje se stavnim okrajem število kónj, ki so že pri delni mobilizaciji postavljeni, v dobro, ter ostanejo ti stavni okraji, ako so kvoto za splošno mobilizacijo določeno že vso pripravili, daljnje stave prosti.

Takoj, ko se stava kónj zaukaže, napové politično okrajno oblastvo občinam (izločnim posestnim ozemljem), da postavijo vse konje, kateri so dne 1. januarja stavnega leta prestopili četrto leto, ter niso postavno oproščeni stave, ustanovljenega dne ob določeni uri na odkazano odbirališče.

Političnemu oblastvu je z vsemi sredstvi, ki so mu dani, skrbeti za tó, da se prav in kar najhitreje zvrši ta ukaz.

Občinski predstojniki (predstojniki posestnih ozemljij) treba da izkaze v zadnjem letu po ukazu od 1. avgusta 1873 (Drž. zak. štev. 136) po občinah sestavljene takoj, ko dobé zaukaz, z ozirom na število kónj, kolikoršno je ob tem času, uredé, gledé na konje, ki ne pridejo na stavo, naznačijo postavno-oprostilni razlog ali drug vzrok, zakaj se niso postavili, ter té izkaze izročé komisiji. Tudi naj imajo, kar se tiče kónj, postavno oproščenih, pri rokah potrebne dokaze (§. 8 postave).

Kar se tiče kónj, katerih nij zarad bolezni moči prignati, prinese je izpričala, ki potrjujejo to okolnost, katera izpričala treba da dasta dva lastnika kónj, ki jih je prignati v stavo.

Dotični lastniki kónj in óni, ki dajó taka izpričala, odgovorni so po veljavnih postavah za resničnost izrecl v izpričalih potrjenih.

K §. 9.

Konje, ki dojdejo na odbirališče okraja, pregleda odbiralna komisija po določilih gori navedenega poduka ter jih odbere (potrdi). Potrjeni konji pridejo tisti dan, ko so potrjeni, v oskrbovanje vojnega erarja, ter prevzema jih tisto vojno krdelo, za katero so namenjeni, na odbirališči, oziroma odvede jih dalje.

Ako bi pri začetku odbiranja iz nenadnih zadržkov vojaški oddelki, ki pridejo po konje, ne bili še došli, skrbi naj politično oblastvo za sprejetje, strežbo in prerejo že odbranih dokler ne dojdejo ti oddelki, ob troških vojnega erarja.

Kar se nabere za vojaško službo sposobnih kónj čez potrebo v posameznih odbiralnih okrajih, naj postavi odbiralna komisija natanko v razvidnost, ter naj o tem zloži izkaze po formularu (Priloga B) in neutegoma pošlje političnemu oblastvu, da je na njih podlogi moči kar najhitreje dopolniti nedostatke, ki bi se pokazali.

V ta namen naj politično deželno oblastvo celoten izkaz, koliko je v vseh odbiralnih okrajih njegovega upravnega ozemlja čez potrebno število za vojno službo sposobnih kónj, po formularu (Priloga C) sestavi ter dotičnim glavnim (vojnim) poveljstvom izroči.

Ako bi kaki odbiralni komisiji ne bilo mogoče, izmed postavljenih kónj v okraji odbrati kontingent, ki nanj pride, tedaj naj neutegoma ako moči telegrafno, naznani to političnemu deželnemu oblastvu, da v dorazumku z dotičnim glavnim (vojnim) poveljstvom oskrbí primerno razdelitev.

Odbiralne komisije naj pri odbiranju občijo samo s konjskimi lastniki in občinami.

Občenje teh komisij s konjskimi kupei namesto lastnikov in občin nij pripuščeno.

Priloga B.

Priloga C.

K §. 11.

Kadar odbiralne komisije pridejo v dejanje, gredó uradnikom in oficirjem, kateri poslujejo kakor udje teh komisij, ali pa so jim pridani, kolikor časa so v porabi pri odbiralnem poslu, dijete po njih činu, oziroma značaju, ter za služabna pota, ki jih imajo v ta namen, normalno povračilo potnih troškov.

Zaupniki dobivajo za vsak dan svoje pripomoči pet goldinarjev dijete.

Cenilecem gré razen te dijete tudi še povračilo potnih troškov.

Vojaškim živinozdravnim kovačem daje se za čas tega službovanja dva goldinarja doklade na dan, podoficirjem, ki se rabijo za vojaške pisarje pri odbiralnih komisijah, 50 krajcarjev doklade na dan.

Kadar so ustanovljena odbirališča, naj se odbiralnim komisijam nakažejo obstoječe izplačevalnice in sicer takó, da se vsaki odkaže določena blagajnica, pri kateri se izplačujejo novčne vsote potrebne, da se plačajo konji, ter poravnajo drugi z odbiranjem združeni troški.

Takoj po končanem odbiranju pošljejo glavna (vojna) poveljstva na podlogi došlih dnevnih naznanil in izkaza v § 9 zaznamovanega celotno poročilo državnemu vojnemu ministertvu in z ozirom na stavo kônj za deželno brambo, tudi ministertvu za deželno bran.

Nakazi v teh izvrševalnih določilih, ki pridejo v veljavo tistega dné, ko so razglašena, veljajo tudi kar se tiče stave in odbire nosnih živali.

Auersperg s. r.

Horst s. r.

Priloga A.**Poduk**

za

odbiralne komisije, kakó ravnati pri odbiranji kônj (nosnih živali).**§. 1.**

Odbiralni komisiji je skrbeti za to, da konjski kontingent, ki ima priti na stavo, v določenem času se resnično postavi.

Od predstavljanja kônj začensí, do časa, ko se oddadó odbirajočemu oficirju, ravnati ji je po nakazih postave in zvršilnih določil.

§. 2.

Prvosednik vodi vse delovanje pri stavi, ceditvi in odbiri, oskrbuje vse kar treba iz upravnega stališča, da se zvrši stava, hrani uradni pečat komisijni, zlasti mu je tudi paziti na to, da se po pravici izplača cena kônj — in po dogovoru z odbirajočim oficirjem, da se natanko vodi odbiralni zapisnik.

Pred začetkom odbiralnega posla vzame prvosednik v pričo komisije cenilce po priloženi obliki (Formular, priloga šte. 1) v prisego.

§. 3.

Za odbiranje namenjeni štabni ali višji oficir razsoja o tem, je-li konj sposoben za službo, in sicer tako, da ako on konja za sposobnega spozná, urediti je takega konja, naj se ugovarja od katere koli strani, med konje za službo sposobne.

Ako pa izreče oficir, da konj nij za službo sposoben, eden zaupnikov pa trdi nasprotno, iskati je prvosedniku razsodbe o tem pri odbiralni komisiji. Pri glasovanji ima odbiralni oficir, živinozdravni ud komisije in vsak zaupnik po en glas.

Če so glasovi enaki, razsoja prvosednik.

§. 4.

Odbirajoči štabni ali višji oficir razreduje konje ter naznanja spadajočo remontno ceno.

Posvetovavši se z živinozdravnikom zvrši pravi nakupovalni posel in skrbeti mu je v dorazumku s prvosednikom po oddelkih, ki so na odbiralnišče prišli po konje, za spravo, preraje in oskrbovanje odbranih kônj, isto tako, da se brez pomude odpošljejo.

Živinozdravnik preiskuje predstavljene konje z ozirom na njihovo zdravje; narekuje popis (nacijonale) vsakega konja záse v odbiralni zapisnik ter skrbeti mu je tudi, da se odbranemu konju vžgé znamenje.

Vojaško-gospodarstvene stvari in obračun z erarjem oskrbuje upravna in blagajnična komisija, katera se sestavlja iz odbiralnega in za pisarni posel namenjenega oficirja, po poduku za to veljavnem.

Oficir namenjen za obračunski in pisarni posel oskrbuje vse posle, zaznamovane v poduku za gospodarstveno-upravno službovanje pododdelkov c. kr. armade ter vodi odbiralni zapisnik (Formular, priloga šte. 2).

Formular,
priloga
šte. 2.

Isti ima dolžnost sestavljati odbiralne zapiske (Formular, priloga šte. 3), dnevna izvestja (Formular, priloga šte. 4) ter voditi služabno vojaško dopisovanje.

Formular,
pril. št. 3.
Formular,
pril. št. 4.

On sprejema potrebne novčne vsote, proti pobotnici, ki jo dá odbiralni oficir, pregleda (vidira) prvosednik, ter se ji pritisne uradni komisijni pečat, pri óni državni blagajnici, katera je odkazana odbiralni komisiji. Njemu je slednjič izročena tudi sestava računov.

Odbiralni komisiji pridani drugi politični uradnik naj podpira komisijna uradovanja po prvosednikovih nakazih ter zlasti naj vodi drugi enakopis (pare) odbiralnega zapisnika in cenilni zapisnik.

§. 5.

Število kónj, ki naj se predstavijo v enem dnevi, ustanoviti je takó, da je moči povprečno 100 konj odbrati na dan.

§. 6.

Kar se tiče kakosti remónt, katere je odbrati, veljajo ta določila:

Remonte se ločijo po vrstah:

1. v jezdne konje,
2. v vozne konje,
3. v nosne živali (mezge, mule, nosne konje).

Za najnižjo (minimalno) mero ustanavlja se:

- za jeznega konja pri konjištvu 14 pestí, 3 palec,
- za jeznega konja pri topništvu in za voznega konja pri topništvu ali družega voznega konja 15 pestí, 1 palec,
- za nosnega konja in mulo 14 pestí, in
- za mezga 13 pestí.

Pri posebni krepkosti za delo smé se pri konjih za topništvo pri meri odpustiti eno, največ dvé črti, ako, kar jim manjka mere, nadomestuje krepkejši život in trdnejša podstava.

Da se določi visokost konja (nosne živali) rabiti je trakovo mero. Da se zmeri visokost, položi se ost kovinske plošče trakove mere nad pódkovjo pred stalom (štolo) na spodnjem robu kopitne stene ter meri se od tód do najvišjega vihra.

Za najnižjo starost naj veljá pri vseh konjih in nosnih živalih izpolnjeno četrto leto.

Za najvišjo starost ustanavlja se pri jeznem konji izpolnjeno deseto leto, pri voznem konji (nosni živali) izpolnjeno dvanajsto leto.

Ako bi se v izimnih slučajih odbiralni komisiji opravičeno zdelo, da se kupi starji vozni konj zaradi njegovih izvrstnih lastnosti, zapisati je razloge v odbiralni zapisnik.

Sicer je soditi o tem, je-li konj za službo sposoben, po določilih za mobilizacijo veljavnih, kako soditi službeno sposobnost, a ne po propisih za časa miru veljavnih.

Ako se v času, dokler mora po postavi trpeti poroštvo, pokaže, da ima konj, ki je na podlogi določil §^{ra} 12 postave od 16. aprila 1873 prostovoljno postavljen, ali pa je erarju za remontno ceno prostovoljno prepuščen, ali taka nosna žival kako izmed postavnih poroštenih napak, ustanovljenih po §. 925 s. d. zakonika, dano je erarju na prosto voljo, poslužiti se pravice poroštva.

Te poroštvne napake so :

Sumna smolika,
smrkelj, in
sopuha,
tiščavka (koževnik),
črvivost,
upornost (trma),
črna slepota in
mesečnost (mesečna slepota)

} s 15 dnevim

} s 30dnevnim poroštvom.

§. 7.

Odbiralni posel naj se začne z razredovanjem kónj.

Odbiralna komisija treba da v ta namen splošno razvrsti predstavljene konje z ozirom na njih sposobnost, in zaznamuje za sposobne spoznane po njihovem namenu, za :

jezdne,
vozne konje ali
nosne živali

ter po teh vrstah posebej razstavi.

Ako je število ob enem dnevi na odbirališče prignanih kónj toliko, da bi razširjanje te razredbe na vse prignane konje z ozirom na stavni rok neprimerno veliko časa zahtevalo, sme se ta razredba začasno utesniti na óne konje, kateri so bili pri zadnjem komisijskem ogledu, ki se je vršil po ukazu od 1. avgusta 1873 (drž. zak. šte. 136) za sposobne spoznani, ali pa še nikakor ne ogledani.

Druge konje je v dobi v §. 11 postave od 16. aprila 1873 ustanovljeni na odbirališči pri rokah imeti, da se, ako treba, pozneje razredé.

Izmed razredjenih kónj naj se vzemó najprej tisti, katere njih lastniki za postavljeno remontno ceno radi prostovoljno prepusté.

Veléti je torej lastnikom kónj, ki so sploh za sposobne spoznani, naj izrekó, jih-li hoté prepustiti za oznanjeno remontno ceno; tû pa jih je izrečno opomniti, da cenilci niso vezani na remontno ceno, da je tedaj, ako pride do cinitve, mogoče, da se jim konj odzame tudi pod remontno ceno.

Prostovoljno za remontno ceno ponujeni konji postavijo se na stran, preiščejo se po propisih in, ako so za dobre spoznani, odberó (vzemó) se po razmeri potrebe.

Odbrani konji naj se zapišejo v odbiralni zapisnik in njih lastniki dobódo od prvosednika z dotičnim odbiralnim številom zaznamovan listek (Formular, priloga šte. 5), na katerem stoji remontna cena.

Ako bi se čez potrebno število kónj za remontno ceno oddalo, more se odbrati, kar jih je čez, če se po izrecilu odbirajočega oficirja s tem ne motijo vojaške dispozicije, in to kar jih je več, zapiše se ostalim občinam isti odbiralni komisiji nakazanim na dobro.

Ako se število kónj, ki jih je nabrati, ne dopolni s konji za remontno ceno prepuščeni, začne se tedaj preiskava in cenitev ostalih, prej že sploh za sposobne razredjenih kónj.

Če se pri cenitvi, pri kateri se vsak konj z nova natanko preiskuje, zapazi napaka, zaradi katere je, po sodbi odbirajočega oficirja, konj za službo nesposoben, razsojati je o tem ako treba, po določilu §. 3 tega poduka.

Cenilno ceno kónj določajo cenilci. Ako cenilci o ceni niso zložni, razsoja najprej večina glasov; ako so vsi trije različnih misli, veljá posrednja cena iz vseh treh za ceno. Pripetí se-li zadnji slučaj, naj vsak izmed njih svojo cenitev predstavljenega konja posebej naznani prvosedniku, kateri vsako posamezno cenilno naznanilo takoj dá zapisati v cenilni zapisnik (Formular, priloga šte. 6) po tem iz vseh treh cenilnih vsot najde posrednjo vsoto, pri čemer se 50 novih krajcarjev vsote in čez šteje za poln goldinar, kar je pa pod 50 krajcarjev, to se izpušča.

Formular,
priloga
šte. 6.

Proti cenilni ceni nema lastnik ali njegov pooblaščenec nikake pravice ugovora.

Pri odbiranji cenjenih kónj postopati je po razmeri potrebe takó, da se vrsta prične od najcenejših kónj ter se po cenilni vrednosti više gré.

Ako ne pridejo vsi konji ene in iste cenilne vrste v stavo, naj žrebovanje razsodi, kateri teh kónj naj pridejo v stavo.

Pri odbiranji cenjenih kónj naj veljá to načelo, da se, ako število sposobnih kónj pre-sega kontingent, kateri je po razdelitvi prišel na tist odbiralni okraj, noben gospodar, kateri ima po več kónj, ne smé siliti, da bi dal čez polovico vseh svojih kónj.

Kadar število sposobnih nij toliko, da bi se moglo rabiti tó načelo, naj se vsaj, kolikor mogoče, po enaki meri gleda na vsacega lastnika (§. 9 postave od 15. aprila 1873, Drž. zak. šte. 77).

Konji odbrani po zvršeni cenitvi naj se enako zapišejo v odbiralni zapisnik, in njih lastniki dobé od prvosednika listek (Formular, priloga šte. 5) v katerem je zaznamovana odbiralna številka in cenilna cena.

Formular,
priloga
šte. 5.

Ako bi bili med konji za remontno ceno ponujenimi ali enoliko cenjenimi tudi taki, o katerih sposobnosti je razsodila komisija po večini glasov (§. 3) naj taki konji pridejo še le po tem v odbiro, ko so bili odbrani iste vrste konji, katere je odbirajoči oficir za sposobne spoznal.

§. 8.

Odbrane (vzete) konje naj oddadó lastniki z uzdo in uzdno vrvjo, in, ako so podkovani, s podkovilom, s katerim so bili predstavljeni.

§. 9.

Konjem v odbiralni zapisnik zapisanim vžgè se znamenje.

Zaznamuje se na levi strani vratú s številko v odbiralnem zapisniku zaznamovano, in na levi rami s številko odbiralne komisije in začetno črko dotične dežele.

Z žganjem preide konj v last vojaškega erarja.

Lastnike je torej opozoriti, da, ako bi hotel kedo namesto konja, katerega mu je postaviti, drugega na mesti stoječega že za sposobnega spoznanega iste vrste postaviti, mora to takoj storiti.

§. 10.

Takoj, ko je odbiranje končano, izplača lastnikom konj ali njihovim dokazanim pooblaščencom odbirajoči oficir v pričo prvosednika in oficirja za pisarenje namenjenega remon-
tno, oziroma cenilno ceno v gotovini proti neštempljanemu prejemnemu potrdilu (Formular, priloga šte. 7) v za to odmenjeni konsignaciji.

Formular,
priloga
šte. 7.

§. 11.

Odbiralni zapisnik, ki ga je vsak dan skleniti, in ki ga podpiše odbiralna komisija, naj se vodi in duplo.

En enakopis ostane zaradi ravnanja o številu pri odbiralni komisiji, drugi enakopis prevzame prvosednik, ter ga pošlje političnemu deželnemu oblastvu.

§. 12.

Odbrane (vzete), po odbiralnem zapisniku v število dejane konje je tisti dan, ko so bili odbrani, na podlogi odbiralnih zapisnikov, ki veljajo za predajalno pismo, odvesti k tistemu vojnemu krdelu, kateremu jih je oddati, ter izbrisati jih iz števila pri odbiralni komisiji.

§. 13.

Pri razdeljevanji krdelom in zavodom, naj se, kolikor moči, z ozirom na potrebne lastnosti konj, gleda na neko razmero visočinske mere.

§. 14.

Dneve, o katerih je oddelkom, ki pridejo po konje, poslanim od krdel in zavodov, doiti na odbirališča, ustanavljajo glavna (vojna) poveljstva, oziroma ministerstvo za deželno bran.

Koliki bodo oddelki, ki hodijo po konje, določiti je že za časa miru.

§. 15.

Odbrani konji pridejo tist dan, ko so odbrani, v pično pristojbino, katera jim gré po pravilniku.

Odvažajo se konji po posebnih nakazih glavnih (vojnih) poveljstev, oziroma ministerstva za deželno bran, po železnici (paroplovnic) ali postajno (stationatim).

§. 16.

Med odbiranjem pošiljajo odbiralne komisije dnevno izvestje neposredstveno in brez spremnega poročila v enem enakopisu dotičnemu glavnemu (vojnemu) poveljstvu in v drugem enakopisu političnemu deželnemu oblastvu.

§. 17.

Vsaki odbiralni komisiji dodáva glavno (vojno) poveljstvo že za časa mirú potrebne blankete za odbiralne in cenilne zapisnike, odbiralne zapiske, dnevna izvestja in druge v zvršilnih določilih zaznamovane tiskovine, vžigalna znamenja in povérjene trakovne mére, slednjič uradne pečate in odbiralne številke (plošice).

§. 18.

Konje, kateri se nabavljajo ob trošku prevdarka ministerstva za deželno bran, naj izbirata prvosednik in odbirajoči oficir po različnih cenilnih vrstah v razmeri, v kateri stoji potreba za deželno brambo z vkupno potrebo kónj, kar jih je odbrati v odbiralnem okraji.

Ako nij mogoče ravnati se natanko po tej razmeri, delati je, da se sploh, kolikor moči, doseže enakost.

§. 19.

Konji v predstojećim paragrafu naznačeni, naj se posebej zaznamovajo v opombni rubriki odbiralnega zapisnika.

O odbiri teh kónj dájó naj se posebna dnevna izvestja (poročila).

Troški, ki so se nabrali za té konje, naj se posebej zaračunijo.

§. 20.

O tém, kakó dajati račune, merodajna so vojaškim udom odbiralnih komisij določila, ki jih obsegajo poduki upravnim komisijam za časa mirú, oziroma vojnim zavodom.

§. 21.

Pri pomislekih (ovirah), ki se kažejo pri stavi kónj, a se ne tičejo odbiranja samega, naj storé, kar potrebno, politična oblastva.

§. 22.

Določila, ki jih obsega ta poduk, o odbiranji kónj, veljajo naj tudi o odbiranji nosnih živali.

Priloga šte. 1.**Prisega**

za

cenilce odbiralnih komisij.

Jaz (krstno imé in primek) prišegam pri Bogu vseмогоčnem in vsevednem, da bodem, ker sem postavljen za cenilca, da cenim konje (nosne živali), ki se odbirajo v vojno pripravo oborožene moči, cenil na tanko po določilih v §. ^o 9, odstavku 3, postave od 16. aprila 1873 (Drž. zak. šte. 77) propisanih, torej brez ozira na remontno ali po mobilizaciji povišano ceno vestno in nepristransko.

Tako gotovo mi Bog pomagaj!

Odbiralna komisija štev. . . .

Odbiralni okraj I. I.

Formular, priloga št. 2.

Odbiralni zapisnik.

Odbiralni	Dan	štev.	Barva, spol in znamenje	Let star(a)	Mera			Bil je odbran za:			Oddajnika		Remont- na cena v gold.	Posrednja cenilna cena goldinarjev		Razdelitev
					pesti	palcev	grt	koništvo	topništvo	teško vožnjo	nosne živali	ime	občina, dóm in hišna štev.	v šte- vilkah	s škami	
4. aprila 1873	1		Rijavka-kobila brez znamenja	6	45	3	.	.	1	.	.	Janez Košir	Nova Vas, Brinovo, hišna štev. 3	250	.	Topniški polk štev. 10
	2		Vranec-rezanec brez znamenja	6	45	2	.	.	.	1	.	detto	detto	250	.	detto
	3		Vranka-kobila z liso	6	45	1	.	.	.	1	.	detto	detto	240	dvesto- štirideset	Deželne brambe bataljon štev. 1.

I. I.,

Oficir za računstvo.

I. I.,

Odbirajoči štabni ali višji oficir.

I. I.,

Prvoseđnik odbiralne komisije.

I. I.,

Živinozdravnik (živinozdravni kovač).

Odpiralni, ob enem, prestavni zapisek

o konjih (nosnih živalih) (poljenu topniškemu polku štev. 10) izročeni.

[illegible]

I. I.,
Živinozdravnik (živinozdravni kovac).

Odbiralna komisija štev. . .

Odbiralni okraj I. I.

Formular, priloga št. 4.

Dnevno izvestje (poročilo)

o konjih (nosnih živalih) odbranih dne

Prirazdeljenih je	Dné . . . se je odbralo za						Prej se je odbralo	Torej je še odbrati			Porabljena novčna vsota, goldinarjev	O p o m b a		
	remontno ceno			cenilno ceno				jezd- nih	voznih	nosnih živali				
	jezd- nih	voznih	kónj	jezd- nih	voznih	kónj								
120	130	.	40	90	.	.	60	30	.	20	10	.	Ti konji so se po zmislu §. 12 postave od 16. aprila 1873 prostovoljno oddali.	32.500

I. I.,
Odbirajoči štabni ali višji oficir.

I. I.,
Prvosednik odbiralne komisije.

I. I.,
Oficir za računstvo.

Za enakopis, ki naj se pošlje glavnemu (vojnemu) poveljstvu:

Izmed odbranih kônj (nosnih živali) bili so razdeljeni, in sicer:

(za izgled)

K dopolnilnemu skadronu dragonskega polka šte. 3	40	jezdnih kônj.
k poljnemu topniškemu polku šte. 10	90	voznih kônj.

Odbiralna komisija štev. . .

Odbiralni okraj I. I.

[illegible]

Čenilni zapisnik

o konjih (nosnih živalih) razredjenih med sposobne za vojno službo.

[illegible]

I. I.,
oficir za računstvo.

I Z K A Z

o konjih (nosnih živalih), za vojno službo sposobnih, kar jih je čez število.

Jezdni		Vozni	Nosne živali	Skupaj	Opomba
konji					

Dežela (upravno ozemlje)

Formular, priloga C.

I Z K A Z

o konjih (nosnih živalih), za službo sposobnih, kar jih je v upravnem ozemlju l. l. čez število.

Jezdni		Vozni	Nosne živali	Skupaj	Opomba
konji					

136.

Ukaz ministerstva notranjih reči, poljedeljskega ministerstva in ministerstva za deželno bran od 1. avgusta 1873,

o tem, kakó vsako leto izkazovati in v razvidnost staviti število in lastnosti kónj (nosnih živali), da se v slučajih pripravljanja na vojsko (mobilizacije) porazdeli potrebni kontingent.

§. 1.

Da se najde zmožnost, po katere razmeri je v slučajih, ko se oborožena moč pripravlja na vojsko, po kronovinah in deželah v državnem zboru zastopanih, potrebni kontingent kónj (nosnih živali) porazdeliti na té kronovine in dežele ter na posamezne odbiralne okraje, naj politična oblastva s pripomočjo občinskih predstojnikov, oziroma predstojnikov graščin iz občinske zveze izločenih, dajó od leta do leta razkaze o številu in lastnosti kónj (nosnih živali), bivajočih v njih okrajih, s posebnim ozirom na njih sposobnost za vojno službo (§. 4, postave od 16. aprila 1873, Drž. zak. šte. 77).

§. 2.

V ta namen imajo lastniki kónj dolžnost, število kónj, katere imajo, vsako leto občinskemu predstojniku (predstojniku graščine) naznaniti, ter jih pripeljati, da jih komisija ogleda in razredi.

Isto dolžnost imajo lastniki nosnih živali, in kar je v naslednjih določilih ukazanega o tem, kako razkazovati, predstavljati in v razvidnosti imeti konje, isto veljá tudi o nosnih živalih.

§. 3.

Oproščeni letnega razkaza in letne predstave so konji v §. 8 postave od 16. aprila 1873 (Drž. zak. šte. 77), pod *a*) in *e*) zaznamovani.

Na istem mestu pod *b*), *c*), *d*) zaznamovane konje je sicer naznaniti, a predstavljati jih ne treba.

§. 4.

Naznanja naj se število kónj vsako leto v dobi od 20. do zadnjega septembra.

§. 5.

Konjskim lastnikom v večjih mestih rabiti je, ko naznanjajo število kónj, blankete po formularu *A* predtiskane, katere jim občinski predstojnik zastonj daje.

Formular A

§. 6.

V drugih občinah naj konjski lastniki stan svojih konj občinskemu predstojniku (predstojniku graščine) v teku časa v § 4 zaznamovanega ustno naznanijo, podavši mu podatke v formularu *A* zaznamovane.

§. 7.

Na podlogi naznanil po določilih §§. ^{for} 4—6 oddanib, naj občinski predstojnik (predstojnik graščine) zapiše posamezne lastnike in število njih kónj po vrsti krajoim razmeram primerni, kakor po mestnih okrajih, vaseh, hišnih številkah i. t. d. v izkaz, ki se sestavlja po formularu *B*, ter razkazuje konje vse občine.

Formular B.

Ta razkaz je, kakor treba, skleniti, zaradi sledečega komisijskega ogleda in razredovanja kónj (§§ 9 in 10) in duplo napraviti, ter pri tem poslu v podlogo jemati.

§. 8.

Komisijsko ogledovanje in razredovanje kónj naj se ima za zdaj in sicer do časa, ko bode po dobljenem natančnem pregledu o zmožnosti posameznih dežel in okrajev mogoče, ponavljati jih v daljših rokih, vsako leto. Kolikor moči, naj se ta posel drži roka v §. 4 ustanovljenega in izvrši se pred koncem meseca oktobra.

Vršiti je ta posel v pričo komisije, katera bodi sestavljena iz občinskega predstojnika, ali namestnika, ki ga on pošlje, iz strokovnjaka v konjstvu zvedenega in dveh udov občinskega zastopstva, ki naj bosta, ako mogoče, med konjskimi lastniki.

Pri komisijskem ogledu kónj, bivajočih v izločenem graščinskem okraji, naj posreduje razen predstojnika graščinskega in strokovnjaka (zvedenca) predstojnik dotične občine, ali njegov namestnik.

§. 9.

Zvedenca naj komisiji pridá politično okrajno oblastvo, ter izbrati ga je iz za tó sposobnih v komisijskem kraju, ali bl'zo njega, stanujočih oseb, ki prevzemó brezplačno to opravilo.

Ako bi ne bilo tacih oseb, obrne naj se politično okrajno oblastvo, da se mu pošljejo v konjstvu zvedeni oficirji stoječe armade ali deželne brambe iz dejanjskega ali počitnega stanú, živinozdravniki ali sposobni živinozdravni kovači, o pravem časi do vojnega oblastva.

S to prošnjo se je obrniti do vojnega oblastva, in sicer ne zahteváje drugih oseb, tu li tedaj, kader bivajo vojaški zvedenci, kakoršni so gori imenovani, v kraju samem, ali blizo njega.

§. 10.

Dan in kraj komisijskega ogleda določuje politično okrajno oblastvo zaslišavši občinske (graščinske) predstojnike.

Kjer je manjše število kónj, sme biti komisijski ogled tudi v sosedni občini in politično okrajno oblastvo naj napravi dotično razdelitev zlasti z ozirom na zvedence, ki jih ima pri rokah.

V jako obširnih občinah, z velikim številom kónj, določati je mesta, kamor naj se priženó konji, in ako treba, tudi komisije v številu krajnim okolnostim primernem.

Politično okrajno oblastvo naj sploh gleda na to, da imajo gospodarji s predstavljanjem kónj, kar najmenj mogoče nadleže; za to naj določa take dneve in kraje za komisijski ogled, ki so koristi konjskih lastnikov najbolj priložni.

§. 11.

Komisija naj porazreduje predstavljene konje (nosne živali) v naslednje vrste:

1. V postavno oproščene.

V tem oziru naj pozvé komisija vkupno število vsakemu gospodarju lastnih kónj (nosnih živali), za katere govori eden izmed oprostilnih razlogov, navedenih v §. 8 postave od 16. aprila 1873 pod b), c), d), f) in g).

2. V nesposobne.

Kakor nesposobni za vojno službo naj se razredujejo óni konji (óne nosne živali), ki

- a) imajo znatne (očividne) napake, zaradi katerih niso čisto za rabo;
- b) ki so v taki starosti, da prihodnjega prvega januarja ali niso izpolnili četrtega leta, ali pa so prestopili dvanajsto leto;
- c) jezdni konji za konjištvo, pod 14 pestí, 3 palce visoki;
- d) vozni konji pod 15 pestí, 2 palca visoki;
- e) nosni konji in mule pod 13 pestí visoki in
- f) mezgi pod 13 pestí visoki.

3. V sposobne in sicer:

- a) za jezdne konje,
- b) za vozne konje,
- c) za nosne živali.

§. 12.

Razreditev naj se postavi po za to odločenih rubrikah v razkaze *B* (§. 7) katere je predrugáčiti po potrebi.

Enakopis tega razkaza, katerega naj podpišejo vsi komisijni udje, ostane pri občinskem (graščinskem) predstojniku, drugi enakopis naj predloži predstojnik do 10. novembra političnemu oblastvu.

§. 13.

Ako predstaviti konja nij mogoče, dokazati je dotični razlog občinskemu (graščinskemu) predstojniku ali komisiji o pravem časi.

Posamezni taki slučaji naj se v komisijskem razkazu vkupno (sumarno) naznačijo. Ako je več takih slučajev, naj se stori, da se konji pozneje privedó.

Ako pridejo okoličnosti, katere zahtevajo posebne naredbe, naj jih oskrbí politično okrajno oblastvo, ali pa, če niso v njenem področji, naj jih nasvétuje pri političnem dežel-nem oblastvu.

§. 14.

Politično okrajno oblastvo naj sestavi na podlogi izkazov, ki so se ji za posamezne občine (graščine) predložili, izkaz po formularu *C* za vsak posamezni odbiralni okraj, ter naj pošlje ta izkaz do konca novembra političnemu deželnemu oblastvu. **Formular C.**

§. 15.

Politično deželno oblastvo naj sestavi, na podlogi njej predloženih izkazov o posameznih odbiralnih okrajih, vkupni izkaz za upravno ozemlje, ki je pod njim, po formularu *D*, ter naj ga predloži do konca decembra ministerstvu za deželno bran in poljedelskemu mi-nisterstvu. **Formular D.**

§. 16.

Političnim oblastvom je čuti nad tem, da se uradovanja, ki jih propisuje ta ukaz, vrše s potrebno zanesljivostjo.

Ona naj dajó svojim organom primerne navode, ter naj zdaj pa zdaj, da se bode vse, kakor treba, vršilo, posredujejo pri komisijskem ogledu kónj.

§. 17.

Občinski (graščinski) predstojniki imajo zlasti dolžnost, opominjati o primernem časi konjske gospodarje dolžnosti, da naznanjajo število svojih kónj (§. 4). ter dneve in kraje v komisijiski razgled postavljene, za časa razglašati.

§. 18.

Konjske lastnike, kateri o pravem časi ne naznanijo števila svojih kónj, ali jih ne predstavijo, ne opravičivši se zadosno, kaznovati je po ministerskem ukazu od 30. septembra 1857 (Drž. zak. štev. 198).

§. 19.

V mestih, katera imájo svoje občinske statute, naj opravlja občinsko oblastvo, kateremu so izročeni posli političnega okranjega oblastva, tudi uradovanja, katera so v tem ukazu političnemu okrajnemu oblastvu naročena.

§. 20.

Tiskovine potrebne izkazom *A* in *B* pripravlja političnim okrajnim oblastvom in občinam (graščinam) državno vojno ministerstvo.

§. 21.

Doba, kedaj je le t o s izkazovati, ogledovati in razredovati število kónj na Dunaji, določi se z ozirom na izimne razmere, po posebnem ukazu.

§. 22.

Ta ukaz zadobi svojo moč dné, katerega se razglasi.

Auersperg s. r

Banhans s. r.

Horst s. r.

Naznanilni list.

Občina I. I.

(Slovenisch.)

[illegible]

o konjih (nosnih živalih) v občini I. I. (Dunajski) leta . . . napovedanih in razredjenih.

1	2	3				4					5	6
Krstno ime in priimek lastnikov konj (nosnih živali)	Njih dóm, (mestni okraj, ulice, hišna štev.)	Število njim lastnih, v občini bivajočih konj (nosnih živali)				Izmed napovedanih konj (nosnih živali) so razredjeni za:					Med nesposobnimi je konj, kateri 1. ja- nuarja prihodnjega leta ne bodo še pre- stopili četrtega leta svoje dobe	O p o m b a
		žebcev	rezancev	kobil	skupaj	po- stavno oproš- čene	nespo- sobne	sposobne in sicer za:		nosne živali		
								jezdne konje	vozne			
Janez Holler	VIII okraj, Alb. ulice h. št. 2	1	8	2	11	1	1	1	8	.	1	
Karol Hermann	" " " 4	.	2	5	7	2	3	.	2	.	1	
Vencej Hofmann	" " " 6	.	1	1	2	.	2	.	.	.	1	
Alojzi Kögl	" " " 8	.	.	2	2	.	.	.	2	.	.	

OPOMBA. Rubrike 1, 2, 3 naj izpolni občinsko predstojništvo, a druge razredilna komisija.

o konjih (nosnih živalih) v odbiralnem okraji I. I. leta . . . napovedanih in razredjenih.

[illegible]

o konjih (nosnih živalih) v deželi (upravnem ozemlju) 1. 1. leta . . . napovedanih in razredjenih.

[illegible]